

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJE LAGERE SCHOOL TEN EDE TE WETTEREN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 22236

Instelling Vrije Lagere School Ten Ede
Edeschoolstraat 4 - 9230 WETTEREN

Beleidsverantwoordelijke Elke VERSTRAETE

Telefoonnummer 09 252 38 15

E-mail info@lagerschooltenede.be

Website www.lagerschooltenede.be

Bestuur VZW Scheppers Wetteren
Cooppallaan 128 - 9230 WETTEREN

Scholengemeenschap Kat Scholengemeenschap Rhode-Schelde
Cooppallaan 126 - 9230 WETTEREN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Wetteren
Hoenderstraat 53 - 9230 WETTEREN

Start- en einddatum doorlichting 11/12/2023 - 14/12/2023

Inspectieteam Mieke BAETSLÉ
Els HEIRWEG

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	Nederlands in de lagere afdeling	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Edeschoolstraat 4 - 9230 WETTEREN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze ontwikkelde hiertoe een schoolvisie, gebaseerd op 5 pijlers, alsook onder meer een deelvisie op leerlingenbegeleiding. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking en stuurt het onderwijs aan. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Ze beschikt over een strategisch plan om haar visie te verwezenlijken. Het is nog een groeikans voor de school om, binnen haar strategisch plan, de vooropgestelde doelen meer te concretiseren en op die manier de daadkracht ervan te versterken. De school stuurt haar visie bij waar nodig.
Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm. Er bestaan doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau en individueel niveau om aan de kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit tegemoet te komen. De maatregelen en afspraken zijn samenhangend. Zo ontwikkelde de school onder meer een aantal impliciete en expliciete afspraken over de vormgeving van de brede basiszorg en de taken en verantwoordelijkheden van de teamleden binnen de leerlingenbegeleiding. Het is nog een groeikans voor de school om ook afspraken te realiseren omtrent de evaluatie binnen het leergebied Nederlands. De school ondersteunt de teamleden. Ze zet de nodige personele en financiële middelen in om de maatregelen en afspraken te realiseren. De school stimuleert professionalisering op basis van de behoeften en noden op schoolniveau en individueel niveau. Het is waardevol hoe de school inzet op interne en externe expertisedeling.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert een aantal relevante aspecten van de schoolwerking, onder meer aan de hand van bevestigingen van ouders, teamleden en leerlingen. Hierbij heeft de school eerder beperkt aandacht voor een grondige en systematische evaluatie van de resultaten en effecten. Opeenvolgende evaluaties bouwen niet steeds verder op elkaar en de school evalueert tevens slechts in beperkte mate verbeteracties genomen naar aanleiding van eerdere evaluaties. Hierdoor is de evaluatie weinig systematisch en cyclisch.

**Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING**

De school maakt bij haar evaluaties gebruik van kwalitatieve en kwantitatieve informatie en verzamelt hierbij expertise van relevante partners. Haar evaluaties zijn slechts beperkt doelgericht. De school slaagt er tevens nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. Zo beschikt de school over een gevarieerd gamma aan resultaten van genormeerde en gevalideerde testen maar wendt ze deze slechts in beperkte mate aan om de effecten van haar onderwijs op langere termijn te meten. Ondanks de prioriteit rond het taalbeleid analyseert de school voor het leergebied Nederlands de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs weinig diepgaand. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

**Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING**

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Een sterkere en meer diepgaande evaluatie van haar eigen kwaliteit kan dit zicht nog verfijnen. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is en heeft een eigen systeem om pedagogisch-didactische afspraken schoolbreed te verankeren. De school ontwikkelt verbeteracties voor haar werkpunten. Het is nog een groeikans om de doelgerichtheid van deze verbeteracties te versterken.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften dragen leraren bij tot het bepalen van redelijke aanpassingen waaronder stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig. Deze cyclische aanpak vanuit onderwijsbehoeften en begeleidingsdoelen wordt opgevolgd in een plan van aanpak, eventueel aanvullend op aangeboden externe ondersteuning. De leraren implementeren, waar zinvol, doeltreffende maatregelen in de brede basiszorg.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk en kindgericht. De leraren kiezen voor een instructiemodel, expliciteren vanuit deze methodiek geregeld de leerdoelen op een voor de leerlingen begrijpbare manier en blikken erop terug. Ze sluiten van daaruit ook aan bij de voorkennis van de leerlingen en hanteren een aanpak die logisch en stapsgewijs is opgebouwd. De leraren stellen hoge verwachtingen afgestemd op de zone van de naaste ontwikkeling. Ze stemmen daartoe hun aanpak af op hun beeldvorming, met oog voor verschillen tussen leerlingen. Zo zetten de leraren in op differentiatie in instructie door onder meer miniklasjes te organiseren, eventueel met ondersteuning van de zorgcoördinator. De leraren remediëren en bieden gerichte ondersteuning. De leraren zetten daartoe onder meer sterk in op leesremediëring in het eerste leerjaar als preventieve aanpak voor de verdere schoolloopbaan. De aanpak is veelal activerend en taalontwikkellend. De gevarieerde activiteiten en groepeeringsvormen stimuleren actieve deelname van de leerlingen en bieden taalruimte. Het gebruik van coöperatieve werkvormen faciliteert deze taalruimte door leerlingen ruime kansen te bieden om taal te gebruiken. De mate waarin de leraren alle leerlingen aanzetten tot nadenken en leren, is divers. De leraren zetten sterk in op leestijd en leesplezier. Ze bieden geregeld taalsteun die afgestemd is op de noden van de leerlingen. De aanpak is betekenisvol. De leraren gebruiken geregeld authentieke en realistische contexten die aansluiten bij de interesses en de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. Zo biedt het gebruikte onderwijsleerpakket authentieke teksten uit de leefwereld van de kinderen, maar leggen leraren ook linken met onder meer mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. De leraren zijn daarbij nog groeiende in een doelgericht aanbod van lees-, spreek-, luister- en schrijfstrategieën. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze sterk vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is gericht op de voorbije stappen in het leerproces (feedback), maar ook op de volgende stappen in het leerproces (feedforward). De feedback is gericht op de doelen bij aanvang en afronding van de les (feedup). De mate waarin dit ook gebeurt tijdens de les, verschilt nog van leraar tot leraar. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

**Leerlingenevaluatie
BENADERT DE
VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie bestrijken immers niet alle clusters van doelen. Zo worden in sommige klassen luisteren en spreken in beperkte mate geëvalueerd en overheerst spelling de evaluatie van het domein schrijven. De observatie en evaluatie zijn ingebed in het onderwijsleerproces. Zo stemmen de leraren het onderwijsleerproces af op de resultaten van de observatie en evaluatie. Vanuit de toetsen uit het onderwijsleerpakket is er een verticale samenhang in de evaluatie van kennis en vaardigheden in de loop van het leerjaar en over de leerjaren heen. Het vraagt nog een kritisch dialoog of deze samenhang ook aanwezig is bij zelfgemaakte toetsen. De leraren creëren in mindere mate ook een systematiek en verticale samenhang in de observatie en evaluatie van attitudes en strategieën. Ook de mate waarin de observatie en evaluatie transparant, betrouwbaar, fair en breed zijn, verschilt per domein. Zo hanteren alle leraren via de toetsen van het onderwijsleerpakket objectieve en eenduidige beoordelingscriteria voor onder meer lezen en spelling, maar is de toepassing voor deze criteria wisselend voor onder meer de onderdelen spreken en creatief schrijven. De evaluatievormen zijn breed en gevarieerd. Zo stemmen de leraren evaluaties af op de specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen. Het vormt nog een werkpunt om voor een aantal domeinen sterker in te zetten op procesevaluatie. De recent ontwikkelde leef- en leerrapporten kunnen daartoe als hefboom gebruikt worden. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. De leerlingen krijgen daartoe frequent kansen om zichzelf of medeleerlingen te evalueren.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●
Effectieve feedback	●
Leerlingenevaluatie	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF